

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาปัจจัยในการกำหนดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน) ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ทำโดยใช้เทคนิคการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) รวม 200 ตัวอย่าง จากลูกหนี้ที่เป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่ใช้บริการสินเชื่อกับธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน) 11 สาขา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ รวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถามโดยตรง ส่วนข้อมูลส่วนอื่นรวบรวมมาจากเอกสารต่างๆ ของ ธนาคาร เกี่ยวกับนโยบายในการให้สินเชื่อวิสาหกิจขนาดกลางและย่อมของธนาคาร ยอดการให้สินเชื่อของธนาคาร ตามนโยบายของธนาคาร และเพิ่มสินเชื่อรายตัวของผู้กู้ ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง นำมาวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงลักษณะทั่วไปของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ใช้บริการกับธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน) ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้สถิติพรรณนาแบบร้อยละ และเพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลในการกำหนดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ของธนาคารฯ โดยทดสอบตัวแปรอิสระต่างๆ ทั้ง 12 ตัวแปร ได้แก่ อายุ ประสบการณ์ ภาวะบุคคลในครอบครัว พฤติกรรมชอบความเสี่ยง การแสวงหาความรู้เพิ่มเติม ลักษณะของกิจการที่ใช้ความสามารถเฉพาะตัว สัดส่วนการเป็นเจ้าของกิจการ วงเงินกู้ สัดส่วนของเงินผ่อนชำระต่อรายได้ หลักประกัน แหล่งเงินทุนฉุกเฉิน และฐานะทางสังคม โดยใช้แบบจำลองโลจิสต์ (Logit Model) ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์การประมาณภาวะความน่าจะเป็นสูงสุด (Maximum Likelihood Estimates) และ โดยวิธีแสดง Marginal Effects โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ $\alpha = 0.01$ $\alpha = 0.05$ และ $\alpha = 0.10$

ผลการศึกษา พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลในการกำหนดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และเป็นปัจจัยเชิงลบทั้งหมด 5 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยทางด้านประสบการณ์ ปัจจัยทางด้าน การแสวงหาความรู้เพิ่มเติม ปัจจัยทางด้าน สัดส่วนการเป็นเจ้าของกิจการ ปัจจัยด้านสัดส่วนเงินผ่อนชำระต่อรายได้ และปัจจัยทางด้านแหล่งเงินทุนฉุกเฉิน สรุปได้ว่า

โอกาสที่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจะเป็นลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ลดลง ก็ต่อเมื่อ

1. ผู้ประกอบการฯมีประสบการณ์หรือประกอบธุรกิจมาเป็นระยะเวลานาน
2. ผู้ประกอบการฯเคยผ่านการอบรมหรือส่งเสริมให้มีลูกจ้างได้รับการฝึกฝน พัฒนาฝีมือ ตลอดจนศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ต่อกิจการ
3. กิจการของผู้ประกอบการฯ จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล แสดงถึงว่าผู้ประกอบการฯมิได้ตัดสินใจเพียงผู้เดียว มีผู้อื่นร่วมให้คำปรึกษาหรือบริหารจัดการร่วมกัน
4. ผู้ประกอบการฯ มีศักยภาพในการผ่อนชำระหนี้ในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นต่อรายได้ที่หักค่าใช้จ่ายทั้งหมดแล้ว
5. ผู้ประกอบการฯมีแหล่งเงินทุนหรือเงินสำรอง เพื่อใช้ในกรณีฉุกเฉิน

ตัวแปรที่มีอิทธิพลในการกำหนดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และเป็นปัจจัยเชิงบวกทั้งหมด 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยทางด้านอายุ ปัจจัยทางด้านลักษณะของกิจการที่ใช้ความสามารถเฉพาะตัว และปัจจัยทางด้านหลักประกัน วิเคราะห์ได้ว่า

1. จากสมมติฐานปัจจัยทางด้านอายุที่ว่า ถ้าผู้กู้มีอายุมากขึ้น โอกาสที่จะเป็นลูกหนี้ค้างชำระลดลง เนื่องจากอายุมากถือว่ามีวุฒิภาวะมาก ความรับผิดชอบย่อมมากขึ้นด้วย มีความเสี่ยงน้อย แต่ผลการวิเคราะห์เป็นปัจจัยเชิงบวก ไม่ตรงกับสมมติฐาน เป็นเพราะว่าการเก็บรวบรวมที่ใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มลูกหนี้ที่มีอายุ มากกว่า 50 ปี ที่ค้างและไม่ค้างชำระ รวมกันเพียง 28 คน และเป็นผู้ค้างชำระ 20 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 71.4 ซึ่งมีมากกว่าสัดส่วนของลูกหนี้ปกติจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 ผลการวิจัยจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทำให้ไม่สามารถหาข้อสรุปได้ว่า ปัจจัยทางด้านอายุมีอิทธิพลในการกำหนดหนี้หรือไม่

2. ปัจจัยทางด้านลักษณะของกิจการที่ใช้ความสามารถเฉพาะตัว จากสมมติฐานที่ว่า กิจการที่ใช้ฝีมือหรือความสามารถเฉพาะตัว มีความเสี่ยงที่จะค้างชำระหนี้ เพราะอาจประสบปัญหาในกรณีที่แรงงานฝีมือขาดแคลนนั่น ผลวิเคราะห์เป็นปัจจัยเชิงบวก ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะเจ้าของกิจการหรือผู้ที่สืบทอดกิจการสามารถฝึกฝนแรงงานฝีมือใหม่ ๆ ขึ้นมาทดแทน ซึ่งอาจจะดีกว่าเดิม หรือใช้กลยุทธ์วิธีการตลาดและการจัดการที่ดีขึ้น ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น โอกาสการเป็นลูกหนี้ค้างชำระก็ลดลงด้วย ดังนั้นปัจจัยทางด้านลักษณะของกิจการที่ใช้ความสามารถเฉพาะตัว จึงอาจไม่ใช่ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการกำหนดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

3. ปัจจัยทางด้านหลักประกัน จากสมมติฐานที่ว่า ถ้าหลักทรัพย์ที่ผู้กู้นำมาค้ำประกันการกู้ยืม เป็นสถานที่ประกอบการ ผู้กู้ก็จะบริหารกิจการด้วยความระมัดระวัง ทำให้โอกาสที่เป็นลูกหนี้ค้างชำระลดลงนั้น ผลวิเคราะห์เป็นปัจจัยเชิงบวกไม่เป็นไปตามสมมติฐาน แสดงว่าถ้า

หลักทรัพย์ที่เป็นสถานที่ประกอบการ กลับมีโอกาสนี้ทำให้ผู้ประกอบการเป็นลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มากขึ้น ดังนั้นสถานที่ประกอบการอาจไม่ใช่หลักประกันที่ทำให้ผู้กู้ตระหนักถึงความสำคัญเพียงพอ แต่ถ้าหลักทรัพย์เป็นที่อยู่อาศัยของผู้กู้เอง การนำที่อยู่อาศัยมาค้ำประกัน ย่อมมีความสำคัญมากกว่า ผู้กู้ต้องบริหารกิจการด้วยความระมัดระวังพยายามสร้างรายได้ให้มากขึ้น เพื่อลดยอดหนี้ โอกาสการเป็นลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้จึงลดลง

ส่วนตัวแปรอื่นๆซึ่งได้แก่ ปัจจัยทางด้านภาระบุคคลในครอบครัว พฤติกรรมชอบความเสี่ยง วงเงินกู้ และฐานะสังคม ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5.2 ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือ SMEs เป็นพื้นฐานที่สำคัญของการพัฒนาอุตสาหกรรมของไทย มีผู้ประกอบการที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอยู่เป็นจำนวนมากและกระจายอยู่ทั่วประเทศ รัฐบาลจึงมีนโยบายส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยเฉพาะทางด้านสินเชื่อ ที่ให้ SMEs กู้ยืมแหล่งเงินทุนที่เป็นสถาบันการเงินของรัฐบาล สถาบันการเงินของรัฐบาล จึงมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนให้ SMEs พัฒนาและเจริญเติบโตเพื่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ แต่การพิจารณาอนุมัติสินเชื่อของสถาบันการเงิน จำเป็นที่จะต้องควบคุมคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐาน และรอบคอบ เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาการค้างชำระหนี้จนกลายเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ซึ่งจะมีผลกระทบต่อการทำงานของสถาบันการเงิน จากผลการศึกษาในครั้งนี้ มีปัจจัยที่มีอิทธิพลในการกำหนดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของผู้ประกอบการฯ โดยสามารถนำปัจจัยดังกล่าว มากำหนดเป็นแนวทางในการอนุมัติสินเชื่อได้ คือ พิจารณาจากประสบการณ์ในการทำงานของผู้กู้ ถ้าผู้กู้เพิ่งเริ่มประกอบธุรกิจ ไม่เคยผ่านการฝึกอบรมหรือศึกษาหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจการ ผู้กู้ไม่ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ผู้กู้มีความสามารถในการผ่อนชำระลดลง และผู้กู้ไม่สามารถหาแหล่งเงินทุนในกรณีฉุกเฉิน จากญาติเพื่อน หรือเงินกู้นอกระบบได้ ปัจจัยเหล่านี้เป็นตัวกำหนดที่จะทำให้ผู้กู้ค้างชำระและอาจกลายเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ผลงานวิจัยครั้งนี้ อาจเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับสินเชื่อ ลดความเสี่ยงการค้างชำระหนี้ โดยใช้เป็นเกณฑ์พิจารณาลูกค้ารายใหม่ที่มาขอใช้บริการสินเชื่อ และเป็นสัญญาณเตือนให้ทราบถึงสถานการณ์ของลูกค้าหนี้ปัจจุบันที่เริ่มมีคุณสมบัติจากปัจจัยเหล่านั้น เพื่อเตรียมมาตรการและให้คำปรึกษาช่วยเหลือลูกค้าต่อไป นอกจากนี้เป็นประโยชน์ต่อบุคลากรด้านสินเชื่อแล้ว ยังเป็นประโยชน์ต่อผู้กู้ ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติตนให้เป็นลูกหนี้ที่มีคุณภาพ และ

ผลงานวิจัยนี้อาจเป็นประโยชน์ต่อนักวิชาการและบุคคลทั่วไป ที่สนใจนำไปค้นคว้าหรือเป็นข้อเสนอแนะต่อไป

5.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. เนื่องจากผลการศึกษานี้ มีตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติสูง แต่กลับไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน ในการศึกษาร้อยต่อไป ควรตั้งสมมติฐานที่ตรงกันข้าม เพื่อให้ผลการทดสอบที่ถูกต้องเป็นจริงมากที่สุด

2. ปัจจัยในการกำหนดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม อาจมีปัจจัยอื่นอีกหลายปัจจัยทั้งปัจจัยของกลุ่มตัวอย่าง และผลกระทบจากปัจจัยด้านอื่นๆเช่นปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจทั้งภายในและภายนอกประเทศ

3. สถาบันการเงินของรัฐกับสถาบันการเงินของเอกชน อาจมีนโยบายและหลักเกณฑ์การพิจารณาสินเชื่อแตกต่างกัน ควรศึกษาตัวอย่างจากกลุ่มผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่ใช้บริการสินเชื่อจากสถาบันการเงินอื่นที่ไม่ใช่ของรัฐ เพื่อหาข้อแตกต่าง ซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์ในการกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาสินเชื่อต่อไป

4. เนื่องจากใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่าง ผลการศึกษาที่ได้ อาจเป็นหรือไม่เป็นไปตามสมมติฐานเนื่องจากข้อมูลที่สุ่มได้นั้น อาจเอนเอียงไปทางใดทางหนึ่ง ทำให้ผลการทดสอบไม่เที่ยงตรง ดังนั้นควรเพิ่มจำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เพื่อให้เกิดการกระจายข้อมูล เพื่อให้ได้ผลการทดสอบที่น่าเชื่อถือมากขึ้น